

VI. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

22. Ερώτηση : Υποστηρίζεται από ορισμένους ότι οι αγρότες τα τελευταία χρόνια υφίστανται μια επιδείνωση του εισοδήματός τους. Μπορείτε να σχολιάσετε τη εκτίμηση αυτή;

Απάντηση: **ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ**

Από την μεταπολίτευση και μετά το αγροτικό εισόδημα στην Ελλάδα, ανά μονάδα εργασίας πλήρους απασχόλησης ακολούθησε σταθερά μια ανοδική πορεία. Κατά το διάστημα 1980-2000 η σωρευτική αύξηση στο αγροτικό εισόδημα είναι για την Ελλάδα +23,2%¹. Αυτό αντιστοιχεί σε μέση ετήσια αύξηση ίση με +1,0%².

Η μεγαλύτερη όμως αύξηση παρουσιάσθηκε κατά τη δεκαετία του 1980 αμέσως μετά την ένταξη της χώρας στην κοινότητα και την εφαρμογή των κανόνων της ΚΑΠ (και κυρίως των αγρο-νομισματικών προσαρμογών). Συγκεκριμένα, κατά το διάστημα 1980-1988 η σωρευτική αύξηση στο αγροτικό εισόδημα στην Ελλάδα ήταν 8,5%. Κατά το διάστημα αυτό η αύξηση του αγροτικού εισοδήματος στην Ελλάδα ήταν μεγαλύτερη από αυτήν της ΕΕ-15 (8,5% έναντι 6,3%).

Κατά την διάρκεια της δεκαετίας της περιόδου 1989-1996 παρατηρήθηκε μεγαλύτερη διακύμανση / αυξομείωση του εισοδήματος. Υπήρξε μια αισθητή αύξηση του εισοδήματος τις χρονιές 1989 και 1991 την οποία ακολούθησε μια μεγάλη πτώση το 1993 που εξουδετέρωσε το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης που είχε επιτευχθεί (περίοδος διακυβέρνησης της χώρας από την ΝΔ).

Από το 1994 και μετά το εισόδημα σταθεροποιήθηκε παρουσιάζοντας μια μείωση του ρυθμού ανόδου και σταθεροποίηση. (Στο ίδιο διάστημα η σωρευτική αύξηση για την ΕΕ-15 ήταν 6,3%). Μικρή άνοδος παρατηρείται στο αγροτικό εισόδημα κατά τα έτη 2000 και 2001.

¹ Το αντίστοιχο μέγεθος για την ΕΕ-15 είναι +31% (κοινοτικός μέσος όρος).

² Το αντίστοιχο μέγεθος για την ΕΕ-15 είναι +1,4%.

24. Ερώτηση : Οι βαμβακοπαραγωγοί καταγγέλλουν ότι η κυβέρνηση δεν έλαβε κανένα μέτρο για τη διασφάλιση του εισοδήματός τους. Τι απαντάτε;

Απάντηση : Θέλω να αναφερθώ στο θέμα του **βαμβακιού**

- Είναι σε όλους γνωστό ότι το κοινοτικό καθεστώς επιδότησης της βαμβακοκαλλιέργειας είναι το πιο γενναιόδωρο της ΚΑΠ σε σύγκριση με τα καθεστώτα άλλων προϊόντων.
- Είναι επίσης γνωστό ότι η ανά μονάδα επιδότηση μεγιστοποιείται όταν η συνολική παραγωγή της χώρας δεν ξεπεράσει κάποιο όριο. Το όριο αυτό για τη χώρα μας είναι σήμερα 3,5 φορές υψηλότερο από το όριο που καθορίστηκε με την πράξη προσχώρησης το 1981.
- Είναι ακόμη γνωστό ότι η αλόγιστη επέκταση και εντατικοποίηση της καλλιέργειας δημιουργεί σοβαρά προβλήματα ρύπανσης αλλά και εξάντλησης των υδατικών πόρων σε ανησυχητικό και επικίνδυνο βαθμό.
- Είναι τέλος φανερό ότι όταν κάποιοι παράγουν ή δηλώνουν παραπάνω και εκτός συστήματος στρέμματα ή ποσότητες βλάπτουν αυτούς που υπήρξαν συνεπείς.

Το Υπουργείο Γεωργίας καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες για να νοικοκυρέψει το σύστημα, να εξορθολογίσει την καλλιέργεια, να μεγιστοποιήσει την ανά μονάδα επιδότηση. Αν δεν έπαιρνε την περίοδο 2001 – 02 μέτρα το Υπουργείο, οι κοινοτικές εισφορές για τη χώρα μας θα περιοριζόταν το πολύ στα 210 εκ. □ έναντι στόχου 660 εκ. □ που προέβλεπε το πρόγραμμα εξορθολογισμού. Τελικά η ζημιά περιορίστηκε, οι εισροές έφτασαν τα 570 εκ. □. Υπολείπονται όμως του στόχου κατά 90 εκ. □.

Κάποιοι που δεν πειθάρχησαν ζημίωσαν του παραγωγούς που υπήρξαν συνεπείς, αλλά και τους ίδιους τους εαυτούς τους. Τα συμφέροντα της χώρας και των αγροτών δεν προάγονται με κραυγές, ανέξοδους λαϊκισμούς και μικροπολιτικές υστεροβουλίες. Θέλω να πω

στους συνδικαλιστές και τους κάθε λογής παράγοντες που ηγούνται των κινητοποιήσεων :

Γιατί δεν καλείτε τους αγρότες να οργανωθούν και να στηρίξουν ομάδες παραγωγών, συνεταιρισμούς και την διεπαγγελματική οργάνωση ;

- Για να εκλείψουν οι μεσίτες και κάθε λογής μεσάζοντες.
- Για να γίνεται συλλογικά η διαπραγμάτευση και τα συμβόλαια με τα εκκοκιστήρια.
- Για να νοικοκυρευτεί η παραγωγή και να εξυγιανθεί το κύκλωμα του βαμβακιού.

Το θεσμικό πλαίσιο υπάρχει. Τις οργανώσεις των παραγωγών δεν τις φτιάχνει το κράτος. είναι ανεξάρτητα, υπεύθυνα όργανα που λειτουργούν με πρωτοβουλίες του συνεταιριστικού και συνδικαλιστικού κινήματος για την προώθηση των συμφερόντων των αγροτών και της καλλιέργειας.

Δηλώνω ότι η Κυβέρνηση θα κινηθεί μόνο μέσα στα πλαίσια που επιτρέπουν οι Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το αίτημα για εφάπαξ κρατική ενίσχυση θα υποβληθεί στο Συμβούλιο Υπουργών και θα δικαιολογηθεί ως έκτακτη ενίσχυση όπως το προσδιορίζει η Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να προσαρμοσθούν οι παραγωγοί στο νέο κανονισμό και για να μη θιγούν ιδίως οι συνεπείς παραγωγοί.

- Αν το Συμβούλιο δεν συναινέσει, η ενίσχυση δεν θα χορηγηθεί.
- Η εποχή των κραυγών και του παλαιοκομματισμού έχει παρέλθει.
- Η συστηματική δουλειά και το νοικοκύρεμα, η συλλογική παραγωγική και υπεύθυνη προσπάθεια είναι οι δρόμοι που οδηγούν στην πρόοδο και την ανάπτυξη.

Δεν άκουσα όμως ποτέ τη ΝΔ να μιλάει αποδίδοντας ευθύνες σε όλους τους συνυπεύθυνους. Δεν μπορεί να καλλιεργείται από την αντιπολίτευση η νοοτροπία ότι μπορούμε να παίρνουμε οποιαδήποτε απόφαση και μετά να μην θέλουμε να αναλάβουμε καν τις ποινές για παράβαση συμφωνίας. Η ΚΑΠ δεν είναι αγορά. Είναι ένα σύνολο προκαθορισμένων κανόνων. Αυτοί είναι οι όροι. Είναι γνωστοί εκ των προτέρων και δεν είναι δυνατό να παραβιάζονται χωρίς κόστος.

25. Ερώτηση : Η Ν.Δ ισχυρίζεται ότι δεν καταβάλλεται προσπάθειες για τη συγκράτηση του κόστους παραγωγής και προτείνει μια σειρά από μέτρα. Τι πιστεύετε;

Απάντηση : **ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**

- Το κόστος παραγωγής για μια σειρά από βασικές πρώτες ύλες (π.χ. φυτοφάρμακα, λιπαντικά, ανταλλακτικά κλπ) επηρεάζεται από την τιμή του δολαρίου και του πετρελαίου. Δεν είναι δυνατόν ο αγροτικός τομέας οποιασδήποτε χώρας να προστατεύεται και σε απόλυτα μεγέθη (δηλαδή επιπλέον της ήδη εξασφαλισμένης αναλογικά ευνοϊκής μεταχείρισης σε σχέση με τους άλλους τομείς της οικονομίας) από τέτοιες διακυμάνσεις.
- Η ανταγωνιστικότητα είναι ένας παρερμηνευμένος όρος που διαφέρει και μάλιστα έρχεται σε αντίθεση με την «έξωθεν» επιβαλλόμενη μείωση του κόστους παραγωγής. Η ανταγωνιστικότητα είναι επιθυμητό αποτέλεσμα στην πραγματική του ερμηνεία, δηλαδή στην εξασφάλιση μεγαλύτερης παραγωγικότητας, στην καλύτερη αξιοποίηση των πόρων μιας χώρας. Αυτό επιχειρεί και η κυβέρνηση με τα προγράμματα για επενδύσεις, για «εμπλουτισμό» του αγροτικού χώρου με νέους και καταρτισμένους αγρότες, με την κατασκευή φυσικών υποδομών, αλλά και με την προώθηση καινοτόμων θεσμών για την προώθηση της μεταποίησης και της εμπορίας (διεπαγγελματικές, εκσυγχρονισμένοι συνεταιρισμοί κλπ), για την προώθηση της αρχής ο έλληνας αγρότης να πάρει στα χέρια του προστιθέμενη αξία από την παραγωγή του.
- Η κυβέρνηση έχει ήδη λάβει και εφαρμόζει μια σειρά από σημαντικά μέτρα που αντιμετωπίζουν ευνοϊκά τον αγροτικό τομέα και συμβάλλουν αποφασιστικά στην συγκράτηση του κόστους παραγωγής των αγροτικών προϊόντων. Υπενθυμίζεται μεταξύ αυτών
 - Η ευνοϊκή μεταχείριση των αγροτών στη φορολογία εισοδήματος, με αποτέλεσμα το 1999 ο φόρος που αναλογούσε σε γεωργούς

κτηνοτρόφους και αλιείς να ανέρχεται μόνο σε 1,1% του συνολικού φόρου

- Η ευνοϊκή μεταχείριση στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων, στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών και ιδιαίτερα για τους νέους αγρότες.
 - Η αύξηση της επιστροφής του ΦΠΑ σε όλους τους τομείς της αγροτικής παραγωγής (αλιεία, δασική – φυτική και ζωική παραγωγή) κατά 1 έως 1,5 ποσοστιαία μονάδα
 - Η απαλλαγή όλων των αγροτών κατά 50% από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης πετρελαίου για αγροτική χρήση. Η για τους κατόχους θερμοκηπίων, ξηραντηρίων, ανεμομεικτών και αντλητικών απαλλαγή κατά 80% και η πλήρης απαλλαγή των αλιέων (100%) του ΕΦΚ και του ΦΠΑ.
 - Η απαλλαγή των αγροτών από την προσαρμογή των τιμολογίων της ΔΕΗ στην αύξηση του κόστους παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας.
 - Ως αποτέλεσμα της πετυχημένης μακροοικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης το σημαντικότερο κόστος της αγροτικής παραγωγής, δηλαδή το κόστος του χρήματος είναι φθηνότερο από ποτέ άλλοτε. Αυτό είναι όχι απλώς ευκαιρία για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του κατοίκου της υπαίθρου (χαμηλά στεγαστικά κλπ), αλλά και κινητήριο δύναμη για ανάληψη σημαντικών επενδύσεων στον αγροτικό χώρο.
 - Σε μακροχρόνια βάση (1977-1998) το κόστος ενοικίασης της αγροτικής γης ως ποσοστό της αξίας αγροτικής παραγωγής μειώνεται
-
- Τα επιτόκια της ΑΤΕ που ισχύουν από τον Οκτώβριο του 2001 αποτελούν έναν ιδιαίτερα ενθαρρυντικό κίνητρο για την ανάληψη επενδύσεων και για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του έλληνα αγρότη. Ενδεικτικά αναφέρω ότι τα επιτόκια για τα καλλιεργητικά δάνεια προς τους νέους αγρότες είναι 4,75% ενώ τα στεγαστικά, πάλι για τους νέους αγρότες, κυμαίνονται από 0,75% έως 2,5%. Ακόμα και τα μεσοπρόθεσμα επιτόκια για δανεισμό κατά κύριο επάγγελμα αγροτών για πάγιες εγκαταστάσεις ανέρχονται μόλις στο 5,5%.